

AWAƆR SIDA SENI GA : WA LASABU ZAƆAN YATƆ

Bature handu weicinikantƆ jibiri sinte no sukuulu kuna wa SIDA n'na ƆmƆnƆ nƆni senitƆ

Jiri kulu, bature handu weicinikantƆ jibiri sintƆ, bƆƆ zama beri yaa cin hƆƆƆ hannu di ka n'disi n'man ci ko Sida senitƆ. Hannu di hƆnƆ n'guri nƆ n'ma bƆƆ yo fahimani Sida n'na aƆmƆnƆ nƆni di seni ka yei ko ba n'ma bƆƆƆyo di non gaabi n'mo hƆifƆ tƆ Sida hini ga.

Coyani KpƆyo n'na gbeiteriyo ta kpƆyo gona gbei beri ka n'ba tƆ ka bƆƆƆyo coyani SIDA seni, n'ma yei ko Ɔmaare za SIDA baabuyo n'na tƆmakoyo mo gono bƆƆƆyo ka n'gona SIDA kulu anduniya wƆ Kuna. Kasima nna alheri ka atƆ saaka n'gono ko 2007 ƆmƆnƆ hƆƆƆ hƆrƆ tƆ, "Internationale l'Education (IE) disi mƆtriyo sƆ n'ma gbei zaƆa ya yo tƆ n'na n'hansinƆ mƆtriyo n'na almaziriyo LitƆni hƆnƆ bature handu weicinikantƆ jibiri sinte jiri dubu hinka n'na aiyaku sukukuyo kuna, sukulu buguyo kuna n'na gbeiteriyo zogitakpƆyo ƆmƆnƆ kunma yo dƆƆyo.

N'na awa fƆr SIDA seni ga, ka n'za faaji bƆƆƆƆ bƆƆƆƆ, anduniya ƆmƆnƆ coyani kpƆyo ba n'ƆmƆnƆ almaziriyo n'na n'hansinƆ coyoni kpƆyo coyani SIDA seni ka mƆƆu mƆyasi ka n'ba coyaniyo di tƆ, IE n'na gbeidƆƆ ka abƆƆƆyo cini n'na Lasabu hƆinƆ ya na atƆ. Iri tama gbeidi ya ba bara gbeifƆ ka aba gbeiciniyo ka n'Sida n'na aƆmƆnƆ nƆrni senitƆ, kaa hini, anduko bara jiri kusum Kunan.

SIDA seni ka n'na dam takala wƆ kuna ba nam za no bƆƆƆyo no kpasiyo, no ƆmƆnƆ almaziriyo wa bei ifƆ incƆ SIDA, saadi kpƆnƆ aba nam gbei zaƆa yayo ma dƆrƆnƆ n'na no, no gbei Ɔmani fƆyo ka no tƆ, no coyani y o kuna. SIDA seni tƆyo di bo bara nƆ n'mo kum ma nuƆu gulefƆ ko ga atƆ, saadi aba nam nƆ, SIDA n'na nƆrni di n'ma senitƆ kana hƆifƆ tuku, hƆika agono kulu n'ma ci . Takala di akuna n'na foto beri fƆ tƆ ka akuna n'na Sida ƆmƆnƆ mƆcinƆ beri beriyo senitƆ ka n'ba hini ka n'ka ka lati sukulu buguyo kuna, mƆtriyo kummayo dƆ n'na n'ƆmƆnƆ zogi taakpƆyo gbeidƆyo, jiri kusum kulu kuna.

De no gbei zaƆa ya yo tƆ n'na n'mƆnƆ almaziriyo n'na no hansinƆyo no ba hini ka Lasabu zaƆa ya za, ka abanam hannu ka n'fisƆu n'mo lasabu ko hiniyo ceji ka n'ba gana ka SIDA zƆƆi ka kpara.

Awa fƆr SIDA seni ga hƆn, kpƆnƆ lasabu zaƆa ya za, jiri kusum kulu kuna !

GBEI "AWA FƆR SIDA SENI GA"

Gbei di tɛyo

Hannu ka n'fisɔu n'mo SIDA seni tɛ di, bamei hini ka awa fɔr za ko SIDA seni tɛ n'na aɲmɛnɛ almaziriyo n'na bɔrɔɔyo ka n'gono sukulu yo di kuna. No suhini ka ci no baragoni SIDA n'na anɔrni ɲmɛnɛ beiyo kuna.

Gbei cirici ka no batɛ nɔ bara nɔ, wa na SIDA seni tɛ kuna, tuku tukuyo ma si, bɔrɔ ma ci hɛika abei SIDA seni kuna, hawei ma si, ɲa di ya ba nam hɛyayo ka n'batɛ Sida n'na aɲmɛnɛ nɔrni hiniga, n'matɛ, tɛyo hɛinɔ.

Hɛya ka abara seni cirici nɔ, se n'matɛ hɛifɔ de ka aba nam za mɛtriyo n'na almaziriyo mo SIDA senitɛ hawei ma si, bɔlfɔ sugun nawiyani de n' Sida senitɛ n'na bɔlfɔ ɲmani Sida n'na aɲmɛnɛ nɔrni, n'seni bara seni cirici nɔ ka n'bɔrɔ lakari ceni doomi bɔrɔyo cin ka tangari tɛ nɔ kasu cimici bɔrɔyo kasima na SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔni seni, SIDA seni di kuna kpɛnɛ, dimi fisɔu yo gono, afɔyo du gunayo hɛinɔ kabisa afɔyo.

Anduka tɛ faaji hɛinɔ mo gono se n'ma:

- faaji bɔrɔyo binni n'ma nam amo gona sɔrci,
- seniyo ka bɔrɔ yo su bei, se n'ma acejiyotɛ,
- tangariyo n'na fisɔu fisɔuyo n'ma guna gunayo hɛinɔ ka n'hinsa.

Faaji bɔrɔyo binni nɔ gona sɔrci

No ba jiya gana gana mɛcinɛ fɔryo ka n'nɔ ka n'ba nam n'ma faajiyo di tɛ ihɛinɔ bɔrɔ :

- N'ma disi mɔyaasi n'na hayayo ka n'gono ka n'ba nam faaji hɛinɔ matɛ.
- N'ma bɔrɔyo ka n'kpei faajiyo dɔrdi n'ma nɔ gaabi n'ma seni n'na n'ma ka gona mɛcinɛ ɲmani ɲmani ka n'malga mɛɛfɔ

Hanyo ka no su gun jawaabi bei, wan n'tɛ

A hini ka tɛ wasina jawaabi hanyo di kulu sɛ.

De no sina jawwabi hanyo ka n'na no han, no hini ka ci "Asina jawaabi, alma aba du no sɛ laabari di".

No hini saadi ka walka aga ɲmɛnɛ alafia seni coyoni, lokotoro gbeiteri weibɔrɔ ɔu no sukulu ɲmɛnɛ lokotoro, farani lokotoro ɔu lokotoro fɔ kuna, han seni di, saadi de n'ci n'sɛ, se n'ma kpeina jawaabi di zamasɛ. No hini binɛ ka bɔrɔyo di ka n'kpei faajiyo di dɔrdi n'ma nɔ gaabi n'ma n'bɔrɔ cejiyotɛ Sida hiniga kpɛnɛ n'ma yei ka siriya ɲmani fɔ tɛ kpɛnɛ ko ceji

n'ma jiya de jawaabiyo di bara deidei. A boori cimi n'na afɔ, ka n'masu labaari ka cimi si akuna tɔyani bɔrɔyo ga.

- N'ma guna gunayo hɛinɔ ka za tangariyo n'na fisɔu fisɔu yo, ka n'hinsa N'maduka ciba ka, za tangariyo ka n'tɛ Sida seni kuna n'na fisɔu fisɔu na bara hɛi hɛinɔ, wa gbei ka agono dam anduko bara hayayo wɔ ga :
  - Asu disiyoyi ka bɔrɔ hima andu SIDA ɔu aɲmɛnɛ nɔrni
  - SIDA ɔu aɲmɛnɛ nɔrni duri na bara bɔɪfɔ taali
  - Adisiyo tilaasi ka n'ba bɔrɔ baabu nɔ hɛika ahima, n'ba atɛmako nɔ, agona SIDA aɲmɛnɛ nɔrni di ɔu asina ala
  - bɔrɔ kulu gona hini ankpei sukulu, ka gbeitɛ kpɛnɛ, ba mɛtɛ SIDA aɲmɛnɛ nɔrni di gono aga
  - bɔrɔ kulu gona hɛika abatɛ kasima na jawaabi nɔyo SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni seni kuna.

Hini bɔrɔ bɔrɔyo ka n'ba gana ka gbeidi tɛ

Hɛika agono :

- N'ma nam bɔrɔyo ka n'kpei kumayo di, n'mo lasabu, hanyo ka n'bara SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni seni nɔ n'tɛ, n'ma yei ka gɔrɔ ko ga aseni tɛ.
- N'ma nam bɔrɔyo di mo gbeifɔyo tɛ ka n'bo bara nɔ SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni, aɲmɛnɛ jawaabi nɔ cifɔ.

Bɔrɔ yo ka n'guri : Mɛtriyo n'na n'aɲmɛnɛ almaziriyo (alma almaziriyo di bo gona za jiri yeiciniza ka kpei.

A gɛiyo zaka : awa fɔ

Gbeijinayo :

- Tilayo ka n'bara dendeni aɲmɛnɛ yo, afɔ kulu gona gbei ka ahan..
- Takalayo n'na hayayo ka n'bo hantum na.
- Foto beri ka SIDA seni ya gono aga.

Mɔyasiyo ka n'ba gana :

1. Faji feeriyo (miti hinza)

- De no ba sinti seni, se wa bɔrɔyo di fahimani ka bature handu weicinikantɛ jibiri sinte bara nɔ hannu fɔ ka n'fisɔu ka n'bo SIDA senitɛ. No hini ka ci "hɔn" bɔrɔyo gono anduniya wɔ kuna ka n'kuma mɛɛfɔ ko SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni senitɛ, n'ɲa n'ba kpɛnɛ bɔrɔyo de ma kokari ko hɛifɔyo tɛ ka n'de banam SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni di n'ma kɛiyani. Iri ba gbeidi tɛ kpɛnɛ nɔ mɛɛfɔ n'na sukulu zeyo, mɛtriyo n'na bɔrɔfɔyo ka n'gbei tɛ anduniya aɲmɛnɛ sukuluyo kuna.

- Bɔɔɔyɔ ka n'ka gbeidi dɔ, n'ma zemini safu cɛnɛ cɛnɛyɔ ka bɔɔɔ taaci ka kpei bɔɔɔ iyaaku ya bo gono n'kuna.
- Wo takalayo ka n'hantum n'ga "Wa niya hɔɔ" di zemini safu cɛnɛ cɛnɛyɔ di kulu sɛ.
- Mɛcinɛ yo wɔ ka n'ba tɛwɔ, wa walkayo n'bara deidei fisɔɔ :
  - SIDA n'na aɲmɛnɛ nɔrni seni jiya anduniya bɔɔɔ kulu.
  - Bɔɔɔ ka agona SIDA nɔrni di de ana kanmɛ nɔ bɔɔɔsɛ nɔrni di yei bɔɔɔ di ga ɔɔ de n'himɛ handɔɔ fɔ kuna ɔɔ n'kaato ɔɔ comu gulefɔ loo ɔɔ krɛ gulefɔ.
  - De no kanni n'na bɔɔɔ ka abara zaɲa agona alafia SIDA ɲmɛnɛ nɔrni di su gana no ga.
  - De ni weibɔɔɔ nɔ ɔɔ halbɔɔɔɔ de n'sudira n'na halbɔɔɔ tuutuma ɔɔ weibɔɔɔ tuutuma, SIDA ɲmɛnɛ nɔrni di asu gana n'ga.
  - SIDA ɲmɛnɛ nɔrni di agana weibɔɔɔ ga tan ma tanma ka bisa halbɔɔɔ ga de aka bara n'bakasinɛ tɛ kasu baba fula dam
  - Alwaasi zeyo ɔɔ wendiya zeyo ka n'bakasinɛ tɛ n'na walkayo n'bisala jiri hɛi, mɔɔsɔɔ nɔ n'du SIDA ɲmɛnɛ nɔrni di.
  - Bɔɔɔyɔ ka nɔrni di gono n'ga kɔ, n'ci ba n'ma bakasinɛ tɛ n'na bɔɔɔ tuutuma.
  - Sukulu zeyo ka n'gona SIDA ɲmɛnɛ nɔrni di, n'ba nam nɔ n'ma kpei sukulu zaɲa walkayo n'sina nɔrni di kpei sukulu.
  - Mɛtriyo ka n'gona nɔrni di na hima n'mo coyani.
  - De no jiya bɔɔɔ ka agono ko walka agona SIDA nɔrni di nawiyani, no sina wa mɛdam seni di kuna.
  - Mɛcinɛ wɔ ka n'tɛ, n'ba afɔ fɔ nɔ sufu cɛnɛ kulu sɛ.

2. Mɛcinɛyɔ ka n'bata cɛrɛ mɛ safu cɛnɛyɔ kuna, miti waranka cini gu (25") nɔ abate.

- Wa ci, walkayo n'gono safuyo di kuna sɛ, ka n'gbei sinte nɔ n'ma bɔɔɔ fisɔɔ ka abo hɛyayo ko n'ci asafu kuna hantum saadi de n'ka safuyo di kulu kumma, se anhuɔ ka ci hɛika n'ɲmɛnɛ safu tɛ. Wa ci sufu kulu sɛ, mɛcinɛ ka n'nɔ n'sɛ, n'ma hantum takala ka n'nɔ n'sɛ di kuna aɲmɛnɛ sɔɔɔ ka agono bɔɔɔ dɔ.
- Gbei hinkantɛ, safu ɲmani ɲmani yo di kuna, bɔɔɔ kulu gona miti fɔ ka aba za ka ci mɛtɛ ajia, mɛtɛ alasabu mɛcinɛ ka n'nɔ n'sɛ n'safu di kuna.
- Saadi kpɛnɛ, safu kulu ba lasabu ka jia mɛtɛ n'ba tuutu jawaabi hinza (03) ka n'han takala di kuna.
  - Mɛcinɛyɔ ka n'nɔn safuyo sɛ di, hɛifɔyɔ ga nɔ bɔɔɔyɔ ma cɛrɛsɛ

Gbeiyo di kuna, gbei ka bɔrɔyo batε sinte nɔ, n'ma bɔrɔyo kumma ɔu n'ma wasikayo sanma siyaasa tεkrεyo sε.

De wakati ciniyo, wa bɔrɔyo ka n'ka kumma yo di, wa n'gaa hamini tulani n'ma wulo gbeidi kuna cimi n'na afɔ. Wa takala fɔ nɔ n'sε, n'ma ma hantum n'na gbei ka n'ba n'matε.

Waacinsε krεnε ka nε ka kpei handu hinka ɔu ahinza binni no ban ηmaarε n'ma sukulu zε yo dɔ ka n'gbei di ka ntε, ci sukuluzeyo di sε. No hini binε ka ci etidiηa yo bɔrɔ sε n'ma ci SIDA seni ga ka n'ba dam foto beri kuna jina maduka alati sukulu buguyo kuna.

NURA KA AGONO GBEI BAN NA

- Handuyo ka n'tεkrε, SIDA ηmεnε hannu ka n'fisɔu n'mo ga a seni tε , walkayo kulu n'na mayo nɔ ka gbeiyo tε di, n'ba ka ci mɔyasi ka n'na gbeiyo di tε.
- Wakati tuutuma, wo lakari yeiti foto beri di ga jiri kuna, saadi aba nam wo bɔrɔ yo ka n'ka kum mayo dɔ di hɔηa ni n'na alheri ka agono gbei zaηa ya tε yo kuna, krεnε n'ma bei mεtε n'ba tε ka bɔrɔyo tɔyani Labaari SIDA n'na ηmεnε nɔrni seni.

TAKALA GBEI DENDENIYO NJMENE

Mɛcinɛ .....

.....

Mɔyasi ka n'ba tɛ

- Wa bɔlfɔ fisɔu ka abo hɛyayo ka n'ci n'safu kuna hantum saadi de safuyo kulu cei kube, n'ɲa ya ba seni n'na aɲmɛnɛ safu ma.
- Safu kulu, bamɛi gona mitifɔ ka aba tunu ka ci haika alasabu mɛcinɛ ka n'ɲɔ asafu sɛ ga.
- Wa nuran dam ka safu kuna bɔrɔ kulu ga aɲmɛnɛ jawaabi ɲɔ hanyo hinza ka n'han takala di kuna.
- Wa nanɛ dam ka no ba hɛya ciriciyo ka n'gono mɛcinɛyo di kuna , no ban tɛ seni dum mɔ, saadi bɔrɔyo ka n'fisɔu di ma du ka hantum ka ka ɲmaani seni tɛyo safu ciniyo mɔjinɛ.

Hanyo

1. Hɛifɔyo bɔɲɔ bɔrɔ kulu na cimi ɲɔ mɛcinɛ di kuna ?
2. Hɛifɔyo bɔɲɔ bɔrɔ kulu na cimi ɲɔ mɛcinɛ di kuna ?
3. Mɛtɛ no ba tɛ ka hɛyayo ka n'na senitɛ di, wan baabu ?

N.B : Jawaabiyo ka n'na mēcinεyo di ηmεnε ganna ganna wα n'na nα nα wa duwa lasabu hayayo ka no ba n'senitε ga. N'nna bαwαyo ka n'ka kummayo di, no hini ka mεcimε fαyo n'na sasawaniyo tαntαnu anduko bara n'ba bαwαyo di jiri hεi guna nα, n'beiyo zaka n'na alheri ka safu di bαwαyo ba.

1. SIDA nαrni n'na SIDA bαwα gono bαwα tuutuma ga ganna kulu kuna.

Cimi nα : Anduniya kuna bαwα miliwα weitaaci (40) ya gona zεηεi di Bature jiri dubu hinka n'na aiyaku, bαwα miliwα hinka n'na afα nα SIDA wi, n'ηa bαwα miliwα hinka n'na agu gona aηmεnε nαrni di. SIDA n'na anαrni di gono kpara kulu kuna, alma kpara fαryo kuna, mushiba di mutu ka ba.

2. SIDA nαrni di hini ka ganna bαwα ga, de azεηεi kαm n'na walka asu zεηεi na kanmε nα cεrεεε wα n'hime handαwα fα kuna wα n'kaato fα loo wα crε.

Tangari nα : SIDA nαrni di su hini ka ganna bαwα ga de anaci hayayo wα dα : za kpiri, manni, weibαwα tεrε dα wα fafa nαryo dα. Hiniyo ka nαrni di cin ganna ka du bαwα tanma tanma n'bara nα hini taaci :

- Bakasinε tεyo ka na baba fula dam
- sanna gule gα loo yo de n'ge hanminiyo goolu
- Kpiri ka nαrni di gono akuna awuloyo ga ηmaani kuna wα Lokotoro ηmεnε gbei jina ka ana siriyani anduka n'lo.
- Nya ka agona nαrni, acin ka ayeeti a ko ηmεra ga za ana ahεi wα wakati ka aga ahεi wα wakati ka aga nα fafa.

SIDA nαrni di bαwα ga nα a ganna asu ganna mεmunayo wα ciroyo ga.

3. De no na bakasinε tε n'na bαwα ka abara zaηa asu zεηεi, no su du SIDA nαrni di, ni weibαwα wα halbαwα.

Tangari nα : Bαwα yo ka n'gona SIDA nαrni di, n'tuutuma, de n'ji la, n'ci nα bαwα yo ka n'su zεηεi. Walkayo n'gona nαrni di, asedayo hini ka na hunu batumε jiri tuutuma zaka, saadi, n'mαwα dirija ka n'gona nαrni di. De aka bara sedafαyo hunu ka n'hima n'na nαrni di ηmεnε sedayo, ahini ka bara zεηεi ηmaani fα nα ka aseda himayo n'na SIDA nαrni ηmεnε. De ya, asuhini ka tε, ba hannufα, bαwα guna yo tiki nα n'ma ci bαwα gona SIDA ηmεnε nαrni di a ga kuna.

4. De ni weibαwα n'kεi n'na halbαwα wα ni halbαwα n'kεi n'na weibαwα fα n'su di SIDA ηmεnε nαrni di.

Tangari nɔ : Abara walka ni na ala ba bakasinε tε dɔrnɔ, mɔyasi fɔ n'dom huna n'maduka ji cεrε, ayala n'kuna afɔ na bakasinε tε ka na baba fula dam za n'na cεrε hiiji du n'na ge ham n'na hamyo ηmεnε saana ka zεηεi gono a ga. Kεi n'na bɔɔ gule fɔ tiki, su cibayo ka Lakari kanniyo gono.

5. Weibɔɔ cin kalga ka du SIDA nɔrni di ka bisa halbɔɔyo de n'bakasinε tε ka su nam baba fula mo gono halbɔɔ di sε.

Cimi nɔ: Uja tuutuma yo gono:

- Iri kpε halita seni kuna : weibɔɔyo ηmεnε weibɔɔ tεrε kuna nuɗu fɔ gono ka nɔrni di ci du ka kalga ka wulu ga kuna. Kpεnε, SIDA nɔrni di abayo halbɔɔ ηmεnε mani kuna ka bisa walka agono weibɔɔ ηmεnε kuna.
- Taadayo : taada tuutuma kuna, weibɔɔ na hima an sharia fɔ za bakasinε tεyo seni kuna, kɔkɔyitε, asina an baba fula ham de n'ba bakasinε tε.

N.B : Dee de hannukulu halbɔɔyo ya bo weibɔɔyo nɔ nɔru wakati ka n'ba nɔru kulu, aba bara n'sε mɔcire n'ma bei wakatifɔ n'na mεikpεnε nɔ n'ba bakasinε tε n'na. Nini kɔ, acibayo ka mɔrɔɔ n'ba du SIDA ηmεnε nɔrni di. Deeya iri mobei ka za halbɔɔ n'na weibɔɔ n'kulu gona yiiko nɔ deidei de aka bara sharia zayo kannidɔ kanmε zaɗa ya ba nam nɔ n'ma mɔru n'na SIDA n'na kuru duri saaka n'su tama.

6. Wendiya ze, n'na alwaasi ze ka ana bakasinε tε n'na walka ajiri hεi bisa ala, n' SIDA nɔrni duri suba gaabu.

Cimi nɔ : Bɔɔyo ka n'jiri hεi ba, n'ci bara bɔɔfɔyo ka n'bakasinε n'na zama nɔ n'ηa kpεnε n'ci gona gaabi ka bisa jiri cεnε kpεyo ka n'kanni na. Kooyo ka n'nam halkusuyo kanni n'na n'la ka n'gu nɔ, nɔru, Kangalfu, du n'ma dam lεlε ko bibirani ganna, tanma, n'ma hoɗu hunayo di, ka yei ka ci halkusuyo di sε, ka se n'mo baba fula dam de anaciya n'ba mushiba za.

7. Walkayo n'gona SIDA nɔrni di n'cibayo ka n'kanni n'na bɔɔ tuuma ganna nɔ.

Tangari nɔ : Bɔɔyo ka n'gona SIDA nɔrni di, ahinika bara hini ηmaani fɔ ga nɔ n'duwa nɔrni di anci bakasinε tεyo kuna (sasawani malsa, de ana saana gulefɔ lo n'na walka agona nɔrni di kɔ, aba du nɔrni di nɔ).

De abara n'du nɔrni di nɔ kasima na saaka n'bakasinε tε baba fula si, n'ηa di su cibayo ka n'ci bakasinε tε n'na zama. Baaka bakasinε tεyo n'na zama nam bɔɔ ma du SIDA nɔrni di, yanɔ binε bɔɔ hini ka du ala bakasinε fɔ tiki tεyo kuna.

8. Sukulu zeyo ka n'gona nɔrni di n'sina n'ma gaalε sukulu kpeiyo.

Cimi nɔ : Abara tilasi bɔɔkulu makpei sukulu ka beiyo ceji. Kpɛnɛ etidinayo ka n'gona nɔrni di n'sina n'ma gaalɛ coyo dɔ, n'na binɛ SIDA nɔrni di su ganna kasima na wuloyo ka sukulu zeyo wulo cɛrɛ kuna.

9. Mɛtriyo ka n'gona nɔrni di na hima n'mo coyani.

Tangari nɔ : Nɔrni di gonoyo bɔɔ ga su cibayo ka bɔɔ di si haifɔ mɛ kpɛnɛ. Zaɗa haika abara zɛɗɛi ciniyo ɗmɛnɛ, n'na baabuyo hɛinɔ, mɛtri tuutuma ka n'gona zɛɗɛi di hininka yaara ko coyani ihɛinɔ bɔɗɔ. Bamɛi hima andu gbei, agona zɛɗɛi di woo ɔu asina.

10. De no jiya bɔɔfɔ gono ko walka agona SIDA nɔrni di wahalani, no sina wa hɛifɔ ci.

Tangari nɔ : De no na hɛifɔ ci bɔɔ disɛ, no ga anɔ gaabi amo zaɗaya tɛ na. Wa ci asɛ an nam tanma tanma saadi wa ci asɛ kpɛnɛ ka asu boori n'mo bɔɔɔyo di nawiyani. No hini saadi ka nam, zɛɗɛi kɔmyo di wahalani zobu na.

